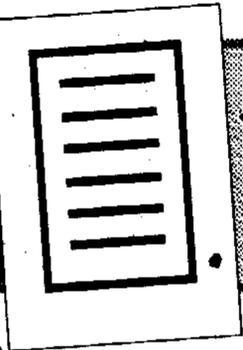

మన కష్టాలు

నుండి కృష్ణశాస్త్రి వరకు, చంద్రబాబు నుండి క్లింటన్ వరకు ఆయా సందర్భాల్లో వెలువరించిన మంచి కొద్దీషన్ల రాయడం మొదలుపెట్టాడు. కొత్తలో వింతగా, తర్వాత తర్వాత అలవాటుగా, కొన్నేళ్ళకు అది ఖచ్చితంగా చదవడం ఆఫీసులోకెళ్ళలేనంతగా ఆ 'థాట్ ఆఫ్ ది డే'లోని సూక్తిముక్తావళికి అడిక్ట్ అయిపోయారు.

“సమాజంలో విలువలు చచ్చిపోయాయి. ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా ప్రభావంలో కుటుంబాలు కొట్టుకుపోతున్నాయి. సాంఘిక జీవనం స్వరూపమే పూర్తిగా మారిపోయింది. ఇప్పుడు ఆఫీసులో సుగురు కూర్చుని చర్చించుకుంటే అదేదో ఖచ్చితం. టీవీ సీరియల్ తాలూకు చర్చ తప్ప మరే ప్రయోజనకరమయినది వుండదు. ఇలాంటి కృత్రిమత్వపు వితాన్ని పారడ్రో లాలి. కుటుంబ సమస్యలకు పరిష్కారాలు కూడా తెలీని అమాయకత్వంలో భార్యాభర్తలు ద్వంద్వం లేని జీవితాల్ని సాగదీస్తున్నారు. అందుకే యాశ రిటైరవుతున్న మేనేజర్ లాంటి సహృదయులు, పెన్షన్లు, సీనియర్ సిటిజన్లు యిప్పుడు విస్తృతంగా ‘ఫి మిలీ కౌన్సిలింగ్’

ఉద్యోగిస్తే కరడుగట్టిన కాలప్రవాహంలో పరుగులు తీసే ఈ చుట్టూ ఉన్న మనుషులు మారగలరు. ఉద్యోగంలో కలసి పనిచేసే పరిసరాల్లో ఆత్మీయానురాగాలు, సుహృద్భావ వాతావరణం సృష్టించగలం అనుకుంటూ నిరంతరం ఆలోచిస్తుండేవాడు.

ఇలా ఉపన్యాసంలో విలువల్ని, సత్ప్రదానాల్ని విశ్లేషించి చెప్పినప్పుడు ఆ సభ అయిన వెంటనే అందరూ మెచ్చుకోలుగా అభినందించేవారు. మళ్ళీ యధావిధిగా గుడిపూడి జంగాలుగా మరునాటి నుండి ఎవరి ప్రవర్తన వారిదే.

పెద్దబాల శిక్షను, సీతి శతకాల్ని, పంచతంత్రాల్ని చదువుకుని కష్టనష్టాలకోర్చి చదువుకున్న ఒకతరం, హాయిగా యివేవీ తెలీని కాన్వెంటు చదువుల్లో ఉద్యోగాలకొచ్చిన మరోతరం ఇలా రెండురకాల మధ్య అర్థం కాని అంతరాలతో, అంతరంగాలతో ఆ ఆఫీసు ఎప్పుడూ ఉరకలేసే నెల

ఇప్పుడు ఆఫీసంతా పచ్చదనం పరిశుభ్రంలా క్రొత్తదనం వెల్లివిరుస్తుంది. కేవలం సినిమాలు, సీరియల్స్ కబుర్లేగాక వుస్తకాలు, సాహిత్యం గురించిన చర్చలు కూడా వినిపిస్తున్నాయి. ఆదివారాలు స్పెషల్ టీవీ ప్రోగ్రాంకే కాక ఒకరి యిళ్ళకు ఒకరు కుటుంబాలతో వెళ్ళి ఎంజాయ్ చేసే ఫ్రెండ్లీ నేచర్ డెవలప్ అయింది. ఇప్పుడు ఒకరంటే ఒకరికి అభిమానం అల్లుకున్నాక ఒకరికొకరు సహాయ సహకారాలు అందించుకుంటూ ఫ్రెండ్లీ కల్చర్ కు అలవాటయ్యారు. ఎప్పుడు ఎన్నెన్ని శతాబ్దాల క్రితమో పెద్దలు చెప్పిన మంచి మాటలకు ఎంత శక్తి వుందో ‘థాట్ ఆఫ్ ది డే’ బోర్డు నిరూపించింది. వసంత్ ప్రయోగం ఫలించింది.

-పెరుగు రామకృష్ణ (నెల్లూరు)
☆☆☆

థాట్ ఆఫ్ ది డే

లాంటి నెంటర్లు పెట్టి కుటుంబాన్నింటికి గైడింగ్ పర్సన్ గా వ్యవహరిస్తే బాగుంటుంది” అంటూ ఆఫీసులో మేనేజర్ రిటైర్మెంట్ ఫంక్షన్ లో ఆవేదనాభరిత ఉపన్యాసమే చేశాడు వసంత్.

వసంత్ సహృదయుడు. సమాజంలో విలువల్ని కాపాడాలన్న తపన గలవాడు. ఆధునిక జీవన విధానం గడుపుతున్న సనాతన ఆచార వ్యవహారాల్ని సంస్కృతించి, సంప్రదాయాల్ని పరిరక్షించుకోవాలన్న ఆశయం కలవాడు. అందుకే ఆ ఆఫీసులో శాశ్వతంగా ఉద్యోగ సంఘానికి కూడా నాయకత్వం వహిస్తున్నాడు.

అయితే యిలా ‘ఉపన్యాసాల స్వారా’ ఎన్నిసార్లు

యేరులా సాగిపోతుంటుంది.

వసంత్ లో ఏదైనా చేయాలన్న తపన పెరిగిపోతుంది. ఒకే ఒక్కక్షణంలో రోజువారీగా వారికో మంచి మాట ఏదైనా చెప్పాలని దానివల్ల దీర్ఘకాలంలో కొంత ప్రయోజనం కలుగుతుందని ఎంతో ఆలోచించి ఓ నిర్ణయానికొచ్చాకగానే అతను ప్రశాంతంగా కునుకు తీయలేకపోయాడు.

మరునాడు అందరూ ఆఫీసు మెట్లెక్కెప్పుడే ఎదురుగా ‘థాట్ ఆఫ్ ది డే’ అనే నన్ షైక్ బోర్డ్ వెలిసేలా చేసి దానిపై వేమన శతకం నింది వివేకానంద ఫిలాసఫీ వరకు, అన్నమయ్య నుండి అగథాక్రిస్తీ వరకు, కీట్స్

“వెళ్ళిస్తానన్నయ్యా. పాప పెళ్ళికి తప్పక వస్తావు కదూ?” అతని గొంతులో నమ్మకంతో నిండిన కొండంత ఆశ.

“ఉంటాను బావగారు.”

నా వెనుకగా నిలబడ్డ మావారితో చెప్పి “అక్కయ్యా! మీ ఇద్దరి రాకకోసం వేయి కళ్ళతో ఎదురు చూస్తుంటాం” నా రెండు చేతులు పట్టుకుని అర్థింపుగా అంది మా తోడికోడలు.

“పెద్దమ్మా, పెదనాన్నా, నా పెళ్ళికి మీరు రాకపోయారో చూడండి” చనువుతో కూడిన అధికారం. ఆప్యాయతగా తలనిమిరి చిన్నగా నవ్వాను. తనకదేమీ పట్టనట్టు అదోలా చూస్తుందిపోయారాయన.

మా మరిదిగారు, తోడికోడలు, వాళ్ళమ్మాయి వసుధ ఎక్కిన ఆటో నెమ్మదిగా కదిలిపోయింది. వీధి మలుపు తిరిగేవరకు చేయి ఊపుతూనే వుంది వసుధ. దూరమవుతూ మనక మనకగా కనబడసాగింది నాకా దృశ్యం. అప్రయత్నంగా నా కళ్ళనుండి కన్నీటిచుక్కలు టపటపా బుగ్గల మీద రాలాయి. హృదయం బరువనిపించింది. పైటచెంగుతో కళ్ళొత్తుకుని వెనుదిరిగాను. అంతవరకు నా వెనుకనే నిల్చున్న ఆయన కనబడలేదు. గబగబ ఇంట్లోకి నడిచాను. హాలులో కూర్చుని పేపరు చదువుతున్నాను. ఏ విధమైన భావం కన్పించలేదాయన ముఖంలో, తొలిసారిగా అనిపించింది.

‘ఇంత పాషాణ హృదయం కల మనిషితో ఇన్నేళ్ళూ సహజీవనం ఎలా సాగించానా’ అని నామీద నాకే

ఏవ్యత కలిగింది.

వంటింట్లోకి వెళ్లాను. “శ్యామలా కాఫీ” అరిచారు హోల్లోంచి. మారు నమాధానం చెప్పకుండానే కాఫీ చేసి తీసుకుని ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళాను. కాఫీ కప్పు అందిస్తూ-

“ఏమండీ మనుధ పెళ్ళికి” నే చెప్పే మాట పూర్తికా కుండానే “స్నానానికి వేళ్ళిళ్లు పెట్టు” అంటూ మాట తప్పించారు.

దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాను. మనసు ముందులో నిక్షిప్తమైన గతం మెల్లమెల్లగా సైకి రాసాగింది.

అది నా పెళ్ళైన క్రొత్తరోజులు. ఆ దారి అదపిల్లల మారిగానే కోటి కోర్కెలు, కొత్త ఆశలతో అత్తవారింట్లో అడుగు పెట్టాను.

అత్తగారు, మామగారు, వారిది అందరూ మమ్మ అప్యాయంగా చూసేవారే. కానీ మావారి వద్దతే ఓ పట్టాన అప్పుడు యేదీ కాదు. ఎప్పుడూ తనమాటే బలంగా వచ్చి, అతను చెప్పినట్లే మిగతావారు నినావే ఓ మొండి వట్టడం గల మనిషి. ఆయన భావాలలోని అగ్రహానుభవాలన్నీ అర్థం చేసుకోవడానికి ఎన్నో అవస్థలు పడాల్సివచ్చింది. పెళ్ళైన ఆరు నెలలకే నేను తల్లిని కాటాతు వాస్తూ వార్త మమ్మ సంతోషపెట్టగలిగింది. అయ్యి చూడకుండా.

“మారు శ్యామలా మనకంటూ ఓ ప్యూచర్ ప్లాన్ లేకుండా పిల్లల్ని కంటూ తేలే లైఫ్ కి అర్థమండదు. అందుకని నన్ను అలాగేనే చేయించుకో” పనికిరాని వ్యవస్థనేదో పారే వెళ్ళి అన్నంత తేలికగా చెప్పారు. కానీ నేను ఒప్పుకోలేదు. ఎంతైనా ‘భర్త’కదా, నాచేత సరే అన్నించేవరకు విడదొడేదు. తనమాటే నెగ్గింది. ఓ కింది ఈ లోకం చూడకుండానే అలా చిద్రవైపోయింది.

అలాగేనే తరువాత చాలా అనాలోగ్యానికి గురయ్యాను. ఆ లైఫ్ లోనే నాకు మా ‘ఫ్యామిలీ డాక్టర్’ ద్వారా ఓ మచ్చలేని నిజం తెల్సింది. నా కడుపులో రూపుదిద్దుకున్నది ఓ అడశిశువని, అందుకే నా భర్త నాకు అలాగేనే చేయించాడని.

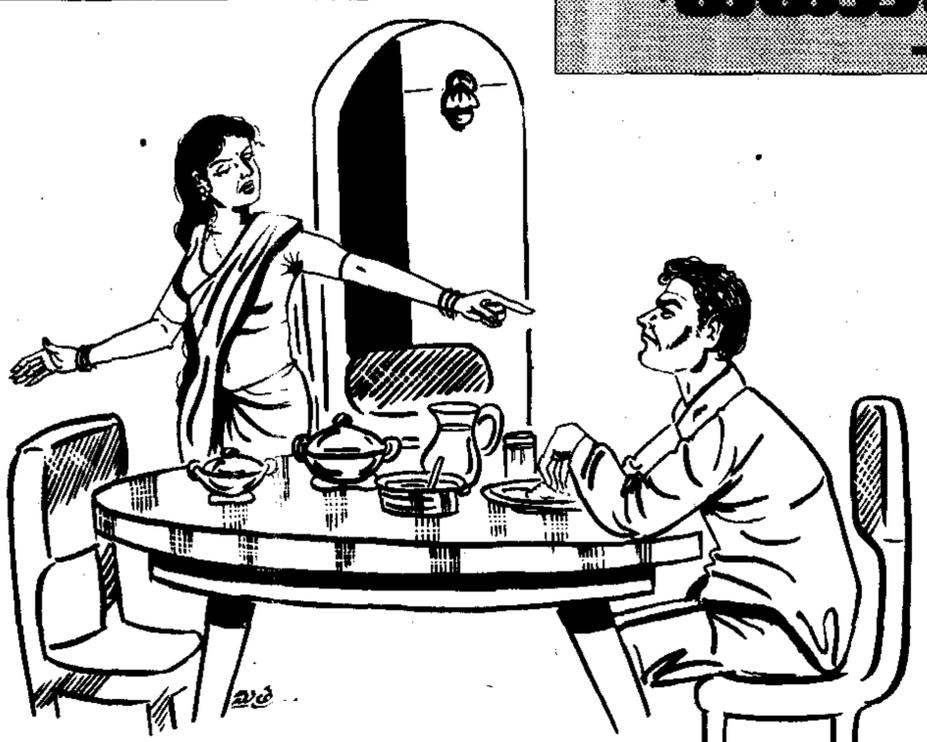
మాతృత్వానికి శాశ్వతంగా దూరమయ్యాను. అప్పుడే బయటపడింది నా భర్త స్వభావం.

లావోక ‘మూడి’నన్న అహం అహం నరనరాల్లో తీర్చించుకుపోయింది. పిల్లలిక కలగకన్న మానసిక వేదన మమ్మ నిరంతరం అశాంతికి పరిచేస్తుండేది. చాలాసార్లు ధైర్యం చేసి అడిగాను. “ఏమండీ! మనం ఓ బిడ్డను పెంచుకుందాం” అని. అదేదో మహోపాసమయినట్లు అలాంటి మని భస్మ చేయననేవారు.

అ తరువాత మా మరిదికి వివాహం జరగడం, సంవత్సరంలోపే ఓ పాప పుట్టి పురిటికేనే కన్నుమూయడం జరిగింది. పాప చనిపోయిన తర్వాత మా తోడికోడలు మానసికంగా చాలా కృంగిపోయింది. ఆమె

మళ్ళీ మామూలు స్థితికి రావాలంటే ఓ పాపను పెంచుకోవడం తప్పనిసరి అని మానసిక వైద్యులు తెగేసి చెప్పారు. అందుకే ఓ పాపను, అనాథ శరణాలయం నుండి పెంపకానికి తీసుకున్నారూ- మా మరిది, తోడికోడలు.

ఆరోజు నాకు బాగా గుర్తు, తొలిసారిగా ఆ పాపను తీసుకుని మా ఇంటికి ఇద్దరూ వచ్చారు. తమ్ముడు చేసింది వెదవ పని అని గుమ్మంలోనే నిలదీసి మళ్ళీ నీ ముఖం నాకు చూపించవద్దంటూ, అది ఎలాంటి అక్రమ సంతానమో, అలాంటి పిల్లను నా యింట్లోకి రానిస్తే.. నా ఇల్లే కళంకిత మవుతుందంటూ నానా దుర్భాషలాడి

బమ్మక

ముఖం మీదే తలుపేశారు మావారు.

అత్తయ్య, మామయ్య ఎంత నచ్చజెప్పినా వినలేదు. నేనా పరిస్థితిలో ఎటూ చెప్పలేక మానం వహించాను.

ఒకటే మూస జీవితం. ఆయనకు ఆఫీసు, ఇల్లు. తనకు అనుగుణంగా నడుచుకుంటూ ఒద్దికైన గృహిణిగా నేను. కానీ.. ఇన్నాళ్ళకు మళ్ళీ ఎదిగిన కూతుర్ని తీసుకుని పెళ్ళికి ఆహ్వానించడానికి వచ్చారు మా మరిది, తోడికోడలు. వారెంతగా ఆయనతో కలవడానికి ప్రయత్నించినా తన నుండి ముభావమే వారికెదురయింది. వాళ్ళున్న రెండు రోజులు “పెద్దమ్మా పెద్దమ్మా” అంటూ ఎంత హడావుడి చేసింది, కుండనపు బొమ్మలా వుంది వసుధ. మనసంతా ఓ రకమయిన సంతృప్తి.

“శ్యామలా! శ్యామలా” వీధిలో నుండి ఆయన గొంతు విన్పించేసరికి గతంలో నుండి బయటపడ్డాను. వెళ్ళి తలుపు తీశాను.

మానంగా వంట చేయడానికి ఉపక్రమించాను. భోజనం వడ్డిస్తూ “ఏమండీ! మనం వసుధ పెళ్ళికి వెళ్ళామా?” అడిగాను. ఒకలాంటి తెగింపు నాలో మొదలయింది.

విసురుగా చూశారు.

“ఏంటీ వాళ్ళు వచ్చి వెళ్ళిన దగ్గర్నుండి వసుధా, వసుధా అని తెగ ఇదయిపోతున్నావు. అదేదో నీకు కన్న

కూతురయినట్టు. వాళ్ళు పిలవడమూ బాగుంది, నీవు తగుదునమ్మా అంటూ వెళ్ళడానికి సిద్ధపడ్డం బాగుంది. పిలవడానికి వాళ్ళకు సిగ్గులేకపోతే, వెళ్ళడానికి నీకు సిగ్గు ఉండక్కర్లేదా? వాడొక పెళ్ళాంచాటు మొగుడు. ఎవరో కనిపారేసిన అనాథను...”

“ఆపండి” గట్టిగా అరిచాను.

చాన్నాళ్ళుగా నాలో అణగద్రొక్కబడిన అవేశం పెల్లుబికింది. మొండిధైర్యం నాలో, నా మాటల్లో.

“ఎన్నాళ్ళిలా ప్రవర్తిస్తారు? మీ అహం.. అహంకారంతో ఎంతమంది మనసుల్ని గాయపరుస్తారు. నాకూ ఓ మనసుందని, దానికి కొన్ని అభిరుచులు, అభిప్రాయాలు ఉంటాయని వాటిని తెలుసుకోవడానికి

వినాదైనా ప్రయత్నించారా? అమెకు ఓ వ్యక్తిత్వం ఉంటుందని దాన్ని గౌరవించాలని మీకు తెలుసా? ఏమన్నారూ.. ఎవరో కనిపారేసిన అనాథా! అనాథలు కూడా మనుషులేనండీ. గిరిగీసుకున్న మీ ప్రవర్తనతో ఎవర్నీ దరి చేరదీయకుండా, మీరూ నిజమైన అనాథగా బ్రతుకుతున్నారు. కేవలం కంటేనే కన్నబిడ్డలు కాదండీ, వాళ్ళు మాత్రం ఏం తప్పు చేశారు? తన భార్య ఆరోగ్య పరిస్థితి దృష్ట్యా ఓ దిక్కులేని బిడ్డకు ‘అమ్మా, నాన్నా’ అయ్యారు. అంత మాత్రానికే మీ తమ్ముడు పెళ్ళాం చాటు మొగుడయ్యాడా? భార్యాభర్తలన్నాక వారి

వారి మాటలకు, అభిప్రాయాలకు ఒకరినొకరు విలువ నిచ్చుకుంటూ నడుచుకున్నప్పుడే అనుబంధం బలపడుతుంది. అంతేకానీ ఎవరు ఎక్కువ, ఎవరు తక్కువ అనుకుంటే సమస్యలు ఎప్పటికీ సమస్యలుగానే ఉండిపోతాయి” నిట్టూరుస్తూ ఆగాను.

నానుండి ఏనాడూ ఎటువంటి ‘ప్రతిఘటన’ ఎదురొక్కని ఆయన ఈ హఠాత్పరిణామానికి అవాక్కయ్యారు.

గబగబ అక్కడనుండి బెడ్రూంలోనికి నడిచాను. ఎదురుగా డ్రెస్సింగ్ రేబుల్ పై ‘వసుధ’ పెళ్ళి శుభలేఖ. రెండు చేతులతో అప్యాయంగా ముద్దుపెట్టి గుండెలకు అదుముకున్నాను.

ఎన్నో ఏళ్ళుగా నా మనసులో పేరుకుపోయిన భావావేశం బయటపడి స్వేచ్ఛా విహంగంగా ఉంది మనసు. బీరువా తెరిచి పెళ్ళికి కావలసిన బట్టలు నర్సుకోవడం మొదలుపెట్టాను, ప్రయాణానికి సిద్ధమవుతూ...

ఇప్పుడు ఆయన ఏమన్నా ఎదిరించే ధైర్యం, తెగువనాలో వున్నాయి. నేను నాటి ‘భావదాస్యానికి’, నేటి ‘అధునికతకు’ మధ్య ఊగినలాడుతున్న అభ్యుదయం వైపు అడుగులు వేయాలనుకుంటున్నదాన్ని.

-కొప్పల పద్మావతి (విశాఖపట్నం)